

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת מרב מיכאלי

2354/25/פ

הצעת חוק הרבנות הראשית לישראל (תיקון – ביטול החוק), התשפ"ג–2023

1. ביטול החוק הרבנות הראשית לישראל, התש"ס–1980¹ (להלן – החוק העיקרי) – בטל.
2. תחילתו של חוק זה שנה מיום פרסומו (להלן – מועד התחילה).
3. על אף הוראות סעיף 16 לחוק העיקרי, רב ראשי שכהן ערב פרסומו של חוק זה, ימשיך לכהן עד מועד התחילה.

דברי הסבר

מאבקי הכוח בין הזרמים על ההרכב שימנה את הרב הראשי והמועמדים המוצעים למשרה, מעידים כאלף עדים כי עירוב כה בוטה של פוליטיקה ודת מבזה הן את הרבנים, הן את הפוליטיקאים והן את ערכיה של המסורת היהודית. על פי המסורת היהודית, הרב צריך לשאוב את סמכותו מקהילה הסומכת עליו ורואה בו מנהיגות רוחנית. רב אינו צריך להיות ממונה על ידי השלטון. שרותי הדת והפעילות החינוכית והדתית של הרב צריכים להתבסס על מודל קהילתי שבו הרב משרת את קהילתו ולא את המנגנון הפוליטי. הרבנות הראשית לישראל הוקמה בימי המנדט הבריטי כדי לייצג את האינטרסים של העדה היהודית בפלשתינה-ארץ ישראל בפני המנדט. גם אם בימי הקמת המדינה היה הגיון בהמשך קיומה של רבנות ראשית אשר תתווה קווים יהודיים-ממלכתיים למדינת היהודים והיהודיות המתגבשת, הרי שהיום אין עוד הצדקה לקיומה.

לפיכך, מוצע לבטל את חוק הרבנות הראשית לישראל. לאחר ביטול מוסד הרבנות הראשית, צפוי לתפוס את מקומה של הרבנות הראשית המודל הקהילתי של רב קהילה. עוד מוצע, כי מועד ביטול הרבנות הראשית יהיה שנה מיום פרסום החוק וכי עד למועד התחילה ימשיכו בכהונתם שני הרבנים הראשיים שכהנו טרם מועד פרסום חוק זה. הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה, על שולחן הכנסת העשרים, על שולחן הכנסת העשרים ושתיים, על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/1564 ; פ/1179 ; פ/1397 ; פ/363 ; פ/1318). הצעת החוק זהה לפ/1318 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ב בשבט התשפ"ג (13.02.2023)

¹ ס"ח התש"ס, עמ' 90.